

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΟΥ GOTHENBURG ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΧΑΛΑ ΣΟΥΛΤΑΝ ΤΕΚΚΕ, 2011

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Αρχαιοτήτων, ανακοινώνει τη λήξη των ανασκαφών του 2011 στη θέση της Ύστερης Εποχής του Χαλκού, Χαλά Σουλτάν Τεκκέ, κοντά στο διεθνή αερολιμένα της Λάρνακας. Οι φετινές ανασκαφές διήρκησαν πέντε εβδομάδες και διεξήχθησαν κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο, υπό τη διεύθυνση του Καθ. Peter M. Fischer του Πανεπιστημίου του Gothenburg της Σουηδίας.

Οι φετινές έρευνες αποκάλυψαν ένα μεγάλων διαστάσεων κτίριο που χρονολογείται γύρω στο 1200 π.Χ. Η ανακάλυψη έγινε με βάση τα αποτελέσματα της εφαρμογής της μεθόδου γεωραντάρ (ground penetrating radar) η οποία πραγματοποιήθηκε το 2010. Το γεωραντάρ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως 'ακτινογραφία' του υπεδάφους και η μέθοδος αυτή έχει αποδείξει ότι, στην περίπτωση της θέσης Χαλά Σουλτάν Τεκκέ, τα κύματα του ραντάρ μπορούν να διεισδύσουν πέραν των 2 μέτρων κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Τα αποτελέσματα της μεθόδου αυτής ήταν ιδιαίτερα λεπτομερή αφού όχι μόνο αποκάλυψαν το περίγραμμα του κτιρίου αλλά εμφάνισαν επίσης και λεπτομέρειες όπως δωμάτια και εισόδους. Το κτίριο, το οποίο έχει διαστάσεις περίπου 30 μ. X 20 μ., περιλαμβάνει χώρους κατοίκησης και εργαστήρια. Σφοντύλια και βαρίδια που βρέθηκαν στα εργαστήρια δείχνουν ότι στο χώρο διεξάγονταν υφαντουργικές δραστηριότητες ενώ τα κοχύλια της θάλασσας που ανασκάφηκαν στους χώρους αυτούς δείχνουν ότι τα υφάσματα βάζονταν μωβ. Στο χώρο βρέθηκαν και αντικείμενα από λιωμένο μόλυβδο και σκουριά χαλκού, στοιχεία που φανερώνουν την παραγωγή μεταλλικών αντικειμένων στο χώρο. Τα χάλκινα και τα μολύβδινα αντικείμενα που αποκαλύφθηκαν περιλαμβάνουν χάντρες, βαρίδια και εργαλεία.

Στους χώρους κατοίκησης βρέθηκε ιδιαίτερα μεγάλη ποικιλία υψηλής ποιότητας κεραμικής εισηγμένης κυρίως από το Μυκηναϊκό κόσμο (Ελλάδα και Ελληνικό αρχιπέλαγος). Τα αγγεία περιλαμβάνουν πρόχους, κύπελλα, κρατήρες και άωτα αγγεία. Η ντόπια παραγωγή κεραμική περιλαμβάνει την Κεραμική σε Δακτυλιόσχημη Βάση η οποία πιστεύεται ότι μιμείται μεταλλικά πρότυπα και είναι ψημένη σε πολύ ψηλές θερμοκρασίες. Πρόχοι και προχοϊσκες αυτού του τύπου φαίνεται ότι περιείχαν όπιο, παρόλο που χρησιμοποιούντο για τη μεταφορά και διαφόρων άλλων υγρών. Η κεραμική περιλαμβάνει επίσης και Λευκόχριστη κεραμική τοπικής παραγωγής η οποία υπήρξε ιδιαίτερα δημοφιλές είδος σε όλη την ανατολική Μεσόγειο. Τα κύπελλα και οι πρόχοι Λευκόχριστης κεραμικής είναι ιδιαίτερα λαμπερά και διακοσμούνταν με περίπλοκα μοτίβα ερυθρού, μελανού και καφέ χρώματος. Τα αγγεία αυτά εξάγονταν στη Μέση Ανατολή, την Αίγυπτο, την Ελλάδα και την Ανατολία ενώ κάποια έχουν βρεθεί και στην Ιταλία.

Ανασκαφές Χαλά Σουλτάν Τεκκέ: κεραμική

Από τα πιο εντυπωσιακά αντικείμενα που βρέθηκαν κατά τη φετινή ανασκαφική περίοδο είναι ένας σφραγιδοκύλινδρος από αιματίτη με έξι εγχάρακτες σκηνές θρησκευτικού περιεχομένου. Οι σφραγιδοκύλινδροι χρησιμοποιούνται ως σφραγίδες από σημαντικούς ανθρώπους ενώ ο συγκεκριμένος πιθανόν να εισήχθη από τη Συρία. Ένα άλλο σημαντικό εύρημα είναι ένα ειδώλιο από λευκό και μελανό λίθο που παριστάνει γυναικεία θεότητα. Το ειδώλιο αυτό πιθανόν να είχε εισαχθεί ακόμη και από τη Μεσοποταμία, δηλαδή την περιοχή του σημερινού Ιράκ.

Οι ανασκαφές φανερώνουν ότι η αρχαία αυτή πόλη θα είχε τουλάχιστον τρεις φάσεις κατοίκησης, από περίπου το 1450 π.Χ μέχρι περίπου το 1200 π.Χ. Φαίνεται ωστόσο ότι τα θεμέλια της πόλης αυτής προχωρούν ακόμη πιο πίσω στο χρόνο αν λάβουμε υπόψη την κεραμική που βρέθηκε στο χώρο.

Ανασκαφές Χαλά Σουλτάν Τεκκέ, 2011: Γενική όψη ανασκαφών